

Anne Ehlers' prædiken 23. søndag efter trinitatis

Taler

Anne Ehlers
Sognepræst

Dato

12. november 2023

Sted

Langenæskirken, Aarhus

Hvor ville det være dejligt, om Guds rige med ret og fred og glæde snart kunne komme til verden. Én gang for alle, så vi kunne få afgjort, hvad Gud vil os.

Men sådan er det ikke. Og det har det aldrig været, ikke engang da Jesus gik på jorden. Måske endda slet ikke dengang, Jesus var her, for med ham rejste nye, uventede spørgsmål sig...

I dagens første bøn bad vi Kristus hjælpe os med at finde plads i den splittelse, det kan opleves at leve i to riger, nemlig Guds rige og i verden...

Det med forholdet mellem Gud og verden, forholdet mellem religion og samfund, Guds rige som virkelighed og alligevel ikke - det har alle dage været et sprængfarligt felt at begive sig ind i.

For det kommer hurtigt til at dreje sig om, hvordan magt, lovgivning og politiske standpunkter begrundes.

Dagens ordveksling mellem farisæerne, herodianerne og Jesus viser også splittelse og tvivl.

Netop ordveksling, for en åben samtale i gensidig respekt og interesse var der jo ikke tale om... Hvem er nu de, der taler?

Farisæere var lærde, som vidste meget om den jødiske tradition. Herodianere var et lille parti, der støttede den romerske besættelsesmagt med kong Herodes i spidsen.

De var uenige om, hvordan man skulle forholde sig til magthaverne.

Herodianerne var naturligvis tilfredse med at have den romerske kejser som overhoved. Farisæerne var på deres side overbevist om, at romermagtens dage var talte, fordi det messianske, overjordiske rige snart ville bryde igennem med hævn over besættelsesmagten.

Begge parter havde stor interesse i at få Jesus til at tale over sig. Dumme sig.

Herodianerne på grund af en angst for, at han skulle få for stor betydning for menneskers følelser og tro, så de ikke var autoritetstro over for kejseren.

Farisæerne på grund af Jesu nye forkyndelse af, hvad Guds rige er. Med sine ord og gerninger nytolkede han traditionens forestillinger om en overjordisk virkelighed, der skulle bryde igennem og feje alt og alle væk.

For Jesus sagde: Guds rige er her allerede, midt iblandt jer, samtidig med at det er på vej til jer.

Men det var ikke nok for dem, og som det fortælles, besluttede de at fange Jesus i ord.

Nu skulle han en gang for alle melde klart ud. De gav ham et trick-spørgsmål, som lød: Er det tilladt at give kejseren skat eller ej?

Et helt umuligt ja-nej spørgsmål.

Vi kunne jo prøve det samme og spørge: Er du holdt op med at bruge sort arbejde? Hvornår holder du op med at snyde i skat? Ja eller nej?

Sådan lægger de en fælde for ham: Svarer han "ja" til, at det er tilladt at give kejseren skat, står han under anklage fra det folk, han selv tilhører, og så er han en kætter. Svarer han "nej", er det bare at meddele de romerske myndigheder, at Jesus er en potentiel oprører – og dermed se at få ham dræbt.

Men så tager Jesus ordet, og ordvekslingen går i en uventet retning. Med sit kendte svar om skattens mønt – om at give kejseren, hvad kejserens er og Gud, hvad Guds er - drillede og udfordrede han dem dengang og gør det stadig i dag. For hans svar er åbent og flertydigt.

Når det drejer sig om forholdet mellem Gud og verden, det vil sige om Guds rige i verden, er der ingen entydige svar og enkle facitlister... Guds rige balancerer mellem et allerede og endnu ikke. Det er her i verden som pejlemærker og aftryk, Jesus har givet os i ord og gerning, og med sit liv og sin død og opstandelse. Og samtidig venter vi stadig på at opleve Guds rige udfoldet. Der mangler åbenlyst fortsat meget barmhjertighed, ret, fred og glæde i vores verden...

Derfor er det også mærkeligt og provokerende i dag at høre Paulus' brev til kristne i Rom. For Paulus siger utvetydigt, at alle skal underordne sig de myndigheder, som står over dem, fordi alle myndigheder er indsat af Gud.

Vi skal huske, at Paulus forkyndte og levede i en stærk tro på, at Guds rige meget snart ville bryde frem - og konkret omstyrte alle jordiske myndigheder.

Den forestilling lå tæt op ad sin samtids forventning om en overjordisk virkelighed, der snart skulle omstyrte den kendte verden.

Kan vi så blot trække på skuldrene af Paulus og anse hans guddommelige legitimering af jordisk magt som forhistorisk?

Desværre nej, om end det i vor tid sker omvendt forstået sådan, at politiske ledere, statsmagter, organisationer begrundet deres ret til magt, undertrykkelse, vold og krig med gudstro, hvad og hvem den gud så er.

For der er mennesker overalt, som hellere vil have entydige, enkle svar på tilværelsens mange spørgsmål om ret og rimelighed, end selv tænke kritisk i respekt for, at også andre menneskers holdning skal have plads og lyttes til i en åben samtale. Med alt hvad denne indstilling medfører af magtkampe og polariseringer.

... Jesus gør op med entydige og enkle svar. For menneskers skyld, for frihedens skyld, for håbets skyld.

... Du hører til i et samfund og i et land. Du har skattepligt og skal overholde love og regler. Men du er aldrig underlagt en statsmagt. Der er en grænse for lydighed og underdanighed over for kejseren, myndigheden, staten.

Kejseren skal have, hvad der tilsyneladende er hans, siger Jesus. Men kejseren er ikke Gud og skal ikke have alt.

Grænsen handler netop om at give Gud, hvad Guds er. Den sande Gud, ikke kejserguden.

Og det, du skal give Gud, er din opmærksomhed over for dit medmenneske, som både er dine nærmeste og dem, du måske ikke lige møder i hverdagen. For ethvert menneske er Guds menneske.

Og du skal give din tro på, at Kristus også ser på dig med barmhjertighed og tilgivelse. Som et menneske, der er håb for.

Hver dag i sit liv viste han i ord og handlinger, at Guds magt er kærlighedens og fredens magt. Både som en åndelig virkelighed mellem os og som noget, vi har i vente. Må det give inspiration til ægte samtaler i gensidig lydhørhed og åbenhed over for det, der allerede er og det, der kommer.

Ære være Faderen og Sønnen og Helligånden, som det var i begyndelsen, således også nu og altid og i al evighed. Amen.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

23. søndag efter trinitatis, Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/anne-ehlers-praediken-23-sondag-i-trinitatis>